

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANSIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERCEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

CENTRALNA/SREDIŠNJA HARMONIZACIJSKA JEDINICA
ЦЕНТРАЛНА ХАРМОНИЗАЦИЈСКА ЈЕДИНИЦА

GODIŠNJE KONSOLIDIRANO IZVJEŠĆE

UNUTARNJE REVIZIJE

ZA

2015. GODINU

Sarajevo, ožujak 2016. godine

1. Uvod

Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora BiH (SHJ) obvezna je, sukladno odredbama članka 25. Zakona o unutarnjoj reviziji institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 27/08 i 32/10), pripremiti Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije.

Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije daje temeljne podatke o sustavu unutarnje revizije u institucijama BiH, podatke o aktivnostima Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora BiH, podatke o jedinicama unutarnje revizije, unutarnjim revizorima, podatke o revidiranim institucijama, kao i podatke o izvršenim unutarnjim revizijama od strane jedinica za unutarnju reviziju institucija BiH i podatke o poduzetim aktivnostima na realizaciji zaključaka Vijeća ministara BiH.

Sustav unutarnje revizije dio je sustava javne unutarnje financijske kontrole (PIFC – *Public Internal Financial Control*) koji je razvila Europska komisija i koji ima za cilj da zemljama u procesu pridruživanja EU, pruži pomoć u razumijevanju i primjeni dobro razvijenih i efektivnih sustava unutarnje kontrole.

Sustav unutarnje revizije u institucijama BiH, pored Zakona o unutarnjoj reviziji institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 27/08 i 32/12) definira i Strategija za provedbu javne unutarnje financijske kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine koju je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, a koja, između ostalog, predviđa razvoj decentralizirane unutarnje revizije u institucijama BiH. Poseban akcent u Strategiji stavlja se na modalitete uspostave organizacijske strukture jedinica unutarnje revizije rukovodeći se principom ekonomske opravdanosti i vodeći računa o troškovnoj efektivnosti ukupnog kontrolnog okvira u institucijama BiH.

Važan segment sustava unutarnje revizije u javnom sektoru BiH predstavlja i Koordinacijski odbor središnjih jedinica za harmonizaciju. Ovo tijelo uspostavljeno je na temelju članka 2. stavak (13) i članka 28. stavak (2) Zakona o unutarnjoj reviziji institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 27/08 i 32/12), Zakona o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 42/12), članka 6. Odluke Narodne skupštine Republike Srpske, broj: 01-1012/10 („Službeni glasnik RS“, broj: 72/10) i članka 6. Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 47/08).

Koordinacijski odbor središnjih jedinica za harmonizaciju (KO SJH), čine rukovoditelji Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, Središnje jedinice za harmonizaciju Federacije Bosne i Hercegovine i Centralne jedinice za harmonizaciju Republike Srpske.

U nastavku dajemo pregled stanja zakonodavnog okvira unutarnje revizije u institucijama BiH, aktivnosti SHJ, preporuke iz izvješća unutarnje revizije koji su sačinjeni tijekom razdoblja izvješćivanja, kao i mjere i aktivnosti poduzete od strane institucija na realizaciji zaključaka Vijeća ministara BiH.

2. Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora BiH - SHJ

Obveza Bosne i Hercegovine na polju unutarnje revizije utvrđena je člankom 90. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine, u dijelu pod nazivom „Suradnja u području revizije i financijske kontrole“ (*"Službeni glasnik BiH-Međunarodni ugovori"*, broj 10/08).

Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH (*"Službeni glasnik BiH"*, br. 27/08 i 32/12), Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i BiH (*"Službeni glasnik BiH-Međunarodni ugovori"*, broj 10/08), Zakonu o ministarstvima i drugim organima uprave BiH (*"Službeni glasnik BiH"*, broj 5/03, 42/03, 26/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09 i 103/09), a na temelju Odluke Vijeća ministara BiH, broj 113/09 (*"Službeni glasnik BiH"*, broj 44/09) uspostavljena je Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora BiH – SHJ, koja sukladno navedenim propisima ima obvezu uspostaviti i razvijati sustav unutarnje financijske kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine, a kao poseban segment ovog sustava uspostaviti sustav i strukturu unutarnje revizije u institucijama BiH.

Vijeće ministara BiH u srpnju 2010. godine imenovalo je ravnatelja i zamjenika ravnatelja SHJ. Također, Vijeće ministara BiH je, na prijedlog SHJ, u rujnu 2010. godine, na svojoj 133. sjednici, usvojilo Pravilnik o unutarnjem ustroju SHJ. Sukladno usvojenom Pravilniku o unutarnjem ustroju, SHJ je, zaključno sa 31.12.2015. godine, u svom sastavu imala zaposleno ukupno 8 osoba, uključujući ravnatelja i zamjenika ravnatelja.

Potporu uvođenju javne unutarnje financijske kontrole u Bosni i Hercegovini pružila je i Europska unija kroz dva projekta financirana iz sredstava IPA (*Instrument for Pre-Accession Assistance*) fondova potpore Bosni i Hercegovini i to: Projekt PIFC (*Public Internal Financial Control*) i Projekt SPFM (*Strengthening Public Financial Management*). Projektom PIFC pružena je potpora institucijama BiH u procesu uvođenja i razvoja sustava unutarnje revizije (*UR*) i sustava financijskog upravljanja i kontrole (*FUK*) utemeljenih na dobrim praksama u državama članicama EU, kao i na iskustvima iz drugih država koje ispunjavaju obveze vezane za procese pristupanja članstvu u EU. Projekt SPFM pružio je potporu procesu reformiranja i uspostave efikasne javne uprave u Bosni i Hercegovini, koja je u stanju podržati proces integriranja zemlje u EU, jačanju kapaciteta državnih i entitetskih uprava u polju kreiranja politika i koordinacije, kao i u području kontrole i upravljanja javnim financijama.

U okviru ovih projekata pružena je i tehnička pomoć SHJ, koja je osigurana kroz Koordinacijski odbor središnjih jedinica za harmonizaciju - KO SJH. Projekt PIFC realiziran je kroz dva segmenta i to: segment unutarnje revizije i segment financijskog upravljanja i kontrole. Kroz Projekt SPFM pružena je potpora unapređenju sustava FUK-a, te približavanja modela koji se koriste, kao i iskustava zemalja u okruženju, ali i u svijetu, u oblasti certifikacije i kontinuirane profesionalne edukacije unutarnjih revizora.

Okvir PIFC-a (*Public Internal Financial Control*) čine tri stuba koji bi trebali osigurati dovoljno sinergijskih efekata kako bi se osiguralo razumno uvjeravanje da unutarnje kontrole funkcioniraju adekvatno i efektivno, a to su:

- funkcionalno neovisna i decentralizirana unutarnja revizija (*UR*) - kao pomoć rukovoditelju institucije koja vrši preglede efektivnosti unutarnjih kontrola,

- finansijsko upravljanje i kontrola (FUK) - uz jačanje odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrola u instituciji i
- SHJ, kao zasebna jedinica, koja razvija i usmjerava proces PIFC-a.

Svaka od tri razine vlasti je, kroz svoju središnju harmonizacijsku jedinicu, dokumente koje je odobrio KO SJH, dalje razrađivala i pripremala, prilagođavajući okvirne dokumente svojim potrebama. Ovakvim koordiniranim pristupom postignuta je unificiranost u pristupu propisima metodološkog tipa iz oblasti unutarnje revizije.

Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o unutrašnjoj reviziji institucija BiH, ovlaštena je za razvoj, rukovođenje i koordinaciju unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine. Sukladno nadležnostima definiranim Zakonom o unutrašnjoj reviziji institucija BiH, SHJ je u dosadašnjem postojanju realizirala kako slijedi:

- a) Pripremu prijedloga za izmjene Zakona o unutrašnjoj reviziji u institucijama Bosne i Hercegovine, nakon usuglašavanja u Koordinacijskom odboru SJH;
SHJ je pripremila nacrt Zakona o izmjenama Zakona o unutrašnjoj reviziji institucija BiH kojim su stvorene kvalitetne zakonske pretpostavke za uspostavu efikasnog i ekonomičnog sustava unutarnje revizije u institucijama BiH. Zakon je, nakon usvajanja, objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj: 32/12.
Ovom dopunom zakonskog rješenja definirano je vršenje funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH na način da se osigura efikasnija i racionalnija uspostava jedinica unutarnje revizije, koje će onemogućiti uspostavu nepotrebno velikog broja jedinica unutarnje revizije, već da se s manjim brojem jedinica koje će, sukladno različitim kriterijima grupiranja i ispunjenosti uvjeta, omogućiti pokrivenost unutarnjom revizijom više organizacijski i resorno srodnih institucija, a što za rezultat ima i značajan materijalni efekt u smislu negomilanja neracionalnog broja izvršitelja i troškova koji bi se tako proizveli. Ovakvom izmjenom omogućena je i uspostava jedne jedinice unutarnje revizije koja će vršiti unutarnju reviziju u više organizacijski ili resorno srodnih institucija, sukladno principima definiranim Zakonom.
- b) Pripremu i implementaciju programa obuke i certificiranje unutarnjih revizora institucija Bosne i Hercegovine, nakon usuglašavanja programa obuke u Koordinacijskom odboru SJH;
Do sada je izvršena obuka osoblja koje radi na poslovima unutarnje revizije i finansijskog upravljanja i kontrole u institucijama BiH, Republike Srpske i Federacije BiH, kroz Projekt PIFC i Projekt SPFM koje je financirala EU. Različite razine obuka pružene su za različite polaznike iz različitih oblasti.
U razdoblju izvješćivanja SHJ pripremila je Program obuke i certificiranja unutarnjih revizora u institucijama BiH, koji je objavljen u "Službenom glasniku BiH", broj: 7/15. Sukladno Programu i svojoj zakonskoj obvezi, SHJ donijela je Odluku o načinu bodovanja, evidentiranja i izvješćivanja o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji unutarnjih revizora u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 92/15) i Naputak o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji unutarnjih revizora u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 97/15).

Navedenim podzakonskim aktima definiran je način stjecanja zvanja i certifikata ovlaštenog unutarnjeg revizora u institucijama BiH, kao i način priznavanja obuka unutarnjih revizora u institucijama BiH.

U razdoblju izvješćivanja SHJ je, sukladno Programu obuke i certificiranja unutarnjih revizora u institucijama BiH, izdala 13 rješenja o stjecanju certifikata ovlaštenog unutarnjeg revizora u institucijama BiH.

- c) Usvajanje i implementacija standarda za unutarnju reviziju u institucijama BiH i Kodeksa profesionalne etike za unutarnje revizore nakon usuglašavanja u Koordinacijskom odboru SJH;

Standarde unutarnje revizije, zajedno s metodologijom rada unutarnje revizije u institucijama BiH, SHJ objavila je u Priručniku za unutarnju reviziju sa standardima unutarnje revizije u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 82/11). Ovi dokumenti temelje se na okvirnim dokumentima koje je odobrio KO SJH.

Standardi za rad unutarnjih revizora zasnivaju se na Međunarodnim standardima za profesionalnu praksu unutarnje revizije, na način kako je to definirano Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH. Navedeni standardi djelomično su prilagođeni potrebama javnog sektora i čine ih: Standardi karakteristika / atributivni standardi, Standardi izvođenja / radni standardi i Standardi implementacije / standardi provedbe.

Kodeks profesionalne etike za unutarnje revizore u institucijama BiH sastavni je dio metodologije unutarnje revizije i usuglašen je s međunarodnim standardima.

- d) Usvajanje i implementacija radne metodologije unutarnje revizije nakon usuglašavanja u Koordinacijskom odboru SJH;

Pored Priručnika, nakon usuglašavanja okvirnih dokumenata na KO SJH, SHJ je za potrebe unutarnje revizije u institucijama BiH pripremila i objavila tekst Povelje unutarnje revizije u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 82/11) i Kodeks profesionalne etike za unutarnje revizore u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 82/11), kao dio radne metodologije za unutarnju reviziju u institucijama BiH. Također, SHJ objavila je i tekst Sporazuma o vršenju funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 73/12).

Poveljom unutarnje revizije uređuje se opći pristup unutarnje revizije, svrha i cilj, neovisnost, uloga i djelokrug unutarnje revizije, odgovornost rukovoditelja jedinice za unutarnju reviziju/unutarnjeg revizora, kao i ovlaštenja pristupa dokumentaciji, kadrovima i fizičkoj imovini koja je relevantna za obavljanje angažiranja, te se definira opseg aktivnosti unutarnje revizije, izvješćivanje i postupci u slučaju identificiranja indikatora prijevare.

Etički kodeks je dokument neophodan i prikladan za profesiju unutarnje revizije koja se zasniva na povjerenju u objektivnom uvjeravanju o upravljanju rizikom, sustavima kontrole i rukovođenju.

U cilju stvaranja uvjeta za provedbu Zakona i podzakonskih akata, SHJ pripremila je i objavila tekst Sporazuma o vršenju funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH kojim se reguliraju međusobna prava i obveze jedinice unutarnje revizije, a koje su navedenim propisima zadužene za vršenje funkcije unutarnje revizije u više institucija i institucije u kojoj ta jedinica pruža uslugu unutarnje revizije.

- e) Usvajanje i implementaciju Strategije razvoja unutarnje revizije u javnom sektoru nakon usuglašavanja u Koordinacijskom odboru SJH;
Strategiju za provedbu javne unutarnje finansijske kontrole u institucijama Bosne i Hercegovine usvojilo je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na svojoj 110. sjednici koja je održana 30.12.2009. godine. U tijeku je njena implementacija.
- f) Davanje suglasnosti na pravilnike o sistematizaciji organizacija koje uspostavljaju jedinice unutarnje revizije u dijelu koji se odnosi na unutarnju reviziju;
Sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH, SHJ objavila je Odluku o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 49/12) i Pravilnik o zapošljavanju unutarnjih revizora u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br.: 81/12 i 99/14) čime su stvoreni svi potrebni uvjeti za dostavljanje prijedloga pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u jedinicama unutarnje revizije na suglasnost SHJ za institucije koje uspostavljaju jedinice unutarnje revizije. Ova aktivnost proizišla je nakon objavljivanja navedenih dokumenata, a koji su rezultat analiza rađenih od strane SHJ i razmatranja materijala i prijedloga dostavljenih od eksperata Projekta PIFC za izradu optimalne strukture unutarnje revizije u institucijama BiH. Ovim dokumentima definirana je uspostava decentraliziranog modela unutarnje revizije u institucijama BiH, kao i obveza institucija za uspostavu jedinica unutarnje revizije.
SHJ, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji, daje suglasnost na izmjene i dopune pravilnika o unutarnjem ustrojstvu institucija koje su u obvezi uspostaviti jedinicu unutarnje revizije sukladno navedenim propisima. Zahtjev za dobivanje suglasnosti dostavilo je 16 od ukupno 17 institucija koje su to bile obvezne uraditi. Sukladno svojoj zakonskoj obvezi, SHJ razmotrila je sve pristigle zahtjeve, te na one koji nisu bili kompletni i usuglašeni s navedenim propisima, dala određene preporuke i sugestije. Nakon izvršenih korekcija i ugradnje danih preporuka, SHJ je dala suglasnost na dostavljene pravilnike.

Nepoduzimanje neophodnih aktivnosti na uspostavi funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH od strane Ministarstva sigurnosti BiH, kao jedine institucije koja još nije dostavila zahtjev za dobivanje suglasnosti za uspostavu jedinice unutarnje revizije, neposredno utječe na kašnjenje u implementaciji PIFC-a u institucijama BiH. Ovakvo ponašanje posredno uzrokuje i kašnjenje u ispunjavanju obveza koje je Bosna i Hercegovina preuzela potpisivanjem *Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine*.

- g) Koordinaciju rada jedinica unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine i uspostavu veza s državnim i međunarodnim institucijama na području unutarnje revizije;
Trenutno su funkcionalno uspostavljene jedinice unutarnje revizije u 14 institucija. Ovaj broj uključuje i jednu jedinicu unutrašnje revizije koja je uspostavljena početkom 2016. godine. SHJ, sukladno svojoj ulozi, osigurava ravnopravan pristup metodologiji i primjeni propisa iz oblasti unutarnje revizije u svim jedinicama unutarnje revizije, te koordinira rad unutarnjih revizora na terenu i izvješćuje o njihovom radu kroz Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije. Podaci o radu jedinica unutrašnje revizije i njihovim karakteristikama dani su detaljno u 4. dijelu ovog Izvješća.

- h) Davanje suglasnosti na izbor rukovoditelja Jedinice za unutarnju reviziju i na uspostavu Odbora za unutarnju reviziju;
SHJ je objavljivanjem Odluke o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH i Pravilnika o zapošljavanju unutarnjih revizora u institucijama BiH definirala kriterije za izdavanje suglasnosti. U razdoblju izvješćivanja SHJ je zaprimila četiri zahtjeva za dobivanje suglasnosti za imenovanje rukovoditelja jedinice unutarnje revizije i jedan zahtjev za davanje suglasnosti za razrješenje rukovoditelja jedinice unutarnje revizije radi vanjskog premještaja na drugo radno mjesto. SHJ je, sukladno važećim propisima kojima se uređuje oblast unutarnje revizije u institucijama BiH, a na temelju ispunjenosti propisanih uvjeta, u predviđenom roku dala svoje mišljenje o suglasnosti po ovim zahtjevima. Očekujemo da će u narednom razdoblju, nakon primjene odredbi Odluke o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH i Pravilnika o zapošljavanju unutarnjih revizora u institucijama BiH, kao i raspisivanja natječaja za rukovoditelje jedinica unutarnje revizije, nastaviti pristizati zahtjevi po ovoj osnovi.
- i) Suradnju s Uredom za reviziju institucija Bosne i Hercegovine u cilju ostvarivanja efikasne i djelotvorne unutarnje i vanjske revizije;
Postoje uvjeti za operativnu suradnju između unutarnjih i vanjskih revizora kroz primjenu INTOSAI i ISSAI smjernica i standarda, a koje je Koordinacijski odbor vrhovnih revizijskih institucija objavio kroz Odluku o preuzimanju okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI okvira u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 38/11), a čiju primjenu sugerira i SHJ unutarnjim revizorima kroz Priručnik za unutarnju reviziju sa standardima unutarnje revizije u institucijama BiH. Kroz dostavljena godišnja izvješća jedinica unutarnje revizije SHJ je informirana da se uvažavaju dane sugestije kroz poštovanje metodologije, te da postoji operativna suradnja između osoblja unutarnje revizije i revizora Ureda za reviziju institucija BiH.
- j) Nadzor nad implementacijom svih primjenjivih regulativa za unutarnju reviziju od strane jedinica za unutarnju reviziju;
Nadzor nad primjenom regulativa za unutarnju reviziju SHJ osigurava kroz godišnja izvješća jedinica unutarnje revizije i unutarnjih revizora, a koji služe kao osnova za izradu Godišnjeg konsolidiranog izvješća unutarnje revizije. Nadzor se vrši i kroz izvješćivanje sukladno metodologiji odobreno od SHJ, kao i kroz davanje suglasnosti i mišljenja SHJ u vezi sa zahtjevima unutarnje revizije, te kroz odobravanje dodataka Priručniku.
- k) Rješavanje neslaganja u mišljenjima, po zahtjevu i potrebi, između rukovoditelja unutarnje revizije i rukovoditelja organizacije;
U dosadašnjoj fazi razvoja sustava unutarnje revizije nije bilo zahtjeva za rješavanjem sukoba rukovoditelja jedinica unutarnje revizije i rukovoditelja organizacije.

Pored naprijed navedenih aktivnosti, SHJ je sukladno Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH i Pravilniku o zapošljavanju unutarnjih revizora u institucijama BiH, a u suradnji sa strukovnim udruženjima: Udruženjem unutarnjih revizora u BiH – Sarajevo i Udruženjem internih revizora iz Banjaluke, u cilju izdavanja mišljenja vršila verifikaciju kroz procjenu i provjeru, sukladno definiranim kriterijima za svaki od pristiglih zahtjeva za verifikaciju certifikata ovlaštenih unutarnjih revizora izdanih od navedenih udruženja. Pregled broja mišljenja o prihvaćljivosti certifikata, po godinama, koje je izdala SHJ dan je u sljedećoj tablici.

Tablica 1.

Godina	Mišljenja SHJ o prihvaćljivosti certifikata ovlaštenih unutarnjih revizora izdanih od strukovnih udruženja	
	Broj izdanih mišljenja u posmatranoj godini	Ukupan broj izdanih mišljenja
2013.	19	19
2014.	50	69
2015.	75	144

Na temelju podataka iz tablice vidimo da je, zaključno sa 31.12.2015. godine, SHJ izdala ukupno 144 pozitivna mišljenja o prihvaćljivosti certifikata ovlaštenih unutarnjih revizora u smislu kvalificiranosti za obavljanje poslova iz oblasti unutarnje revizije u institucijama BiH. Od ukupnog broja danih mišljenja (144), u razdoblju izvješćivanja dano je 75 mišljenja. Ovaj podatak o broju verificiranih certifikata ohrabruje jer posredno govori o postojanju kvalificirane kritične mase kandidata za popunu radnih mjesta u jedinicama unutarnje revizije institucija BiH.

3. Zakonodavni okvir i osnova za pripremu Godišnjeg konsolidiranog izvješća unutarnje revizije u institucijama BiH

Uspostava i razvoj suvremenog sustava upravljanja javnim rashodima u institucijama BiH predstavlja složen skup aktivnosti koje su institucije BiH provele i provode, počevši od izrade zakonodavnog okvira, organizacijskog strukturiranja i pozicioniranja pojedinih segmenata strateškog planiranja, srednjoročnog i godišnjeg budžetiranja, programiranja, pa do instaliranja i operativnog korištenja niza aplikativnih rješenja koja pomažu ostvarenju postavljenih ciljeva i u konačnom, ostvarenju misije svake od institucija.

Javna unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru obuhvaća dio načela *acquis communautaire* koje je uspostavila Europska unija kao cjelovit sustav unutarnjih financijskih kontrola za dobro upravljanje prihodima, rashodima, sredstvima i obvezama u javnom sektoru, bez obzira na njihov izvor.

EU model PIFC-a razdvaja funkcije i odgovornosti za sustav financijskog upravljanja i kontrole (eng. Financial Management and Control, u daljem tekstu: FMC), obuhvaćajući *ex ante* (prethodnu), *ongoing* (tekuću) i *ex post* (naknadnu) kontrolu i neovisnu unutarnju reviziju.

Na temelju međunarodno prihvaćenih standarda i najbolje prakse EU, termin „unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru“ (PIFC – Public Internal Financial Control)

podrazumijeva cjelokupni, objedinjeni sustav koji uspostavlja vlade entiteta i Vijeće ministara Bosne i Hercegovine radi kontroliranja, revizije i izvješćivanja o korištenju proračunskih sredstava i sredstava EU. Cilj ovog sustava je osigurati usklađenost zakonodavstva i transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno upravljanje javnim sredstvima (državnim fondovima i fondovima Europske unije), kao i osigurati njihovu kontrolu.

Unutarnja financijska kontrola u javnom sektoru obuhvaća sve mjere za kontrolu svih državnih prihoda, rashoda, imovine i obveza. Ona obuhvaća i sve sustave unutarnje kontrole i sve procedure u javnim institucijama, te pomaže u stvaranju sigurnosti da se javna sredstva namjenski troše i da se njima postiže vrijednost uloženog.

Unutarnja revizija, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH, kao i sukladno definiciji iz usvojenih standarda unutarnje revizije, predstavlja neovisno, objektivno uvjeravanje i konzultantsku aktivnost kreiranu s ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje organizacije. Ona pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve osiguravajući sustavan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja.

Zakon o unutarnjoj reviziji institucija BiH, u članku 25., propisuje obvezu Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (SHJ) da pripremi godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije. SHJ je ovlaštena da na temelju godišnjih izvješća primljenih od rukovoditelja jedinica unutarnje revizije, pripremi Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije.

Nakon odobrenja ministra financija i trezora Bosne i Hercegovine izvješće se, radi upoznavanja s problematikom unutarnje revizije, dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije daje i sažete informacije o broju obavljenih unutarnjih revizija, danim preporukama, te o statusu implementacije preporuka sadržanih u izvješćima o unutarnjoj reviziji, a na temelju izvješća koja su SHJ dostavile jedinice za unutarnju reviziju.

Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije u institucijama BiH sačinjeno je u formatu kojeg je pripremila SHJ.

SHJ je za potrebe unutarnje revizije u institucijama BiH sačinila i objavila metodološke dokumente, koji su neophodni za kvalitetan rad i razvoj funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH. Ovi dokumenti uvažavaju okvirne dokumente usvojene u Koordinacijskom odboru središnjih harmonizacijskih jedinica (KO SJH).

Metodologiju i zakonodavnu osnovu za funkcioniranje unutarnje revizije u institucijama BiH čine:

1. Etički kodeks / Kodeks profesionalne etike unutarnjih revizora (*"Službeni glasnik BiH"*, broj 82/11) sadrži načela i pravila kojih su se dužni pridržavati unutarnji revizori kako bi u obavljanju svojih zadataka bili neovisni, objektivni i poštteni. Pored toga, unutarnji revizori moraju se stalno usavršavati s ciljem unaprjeđenja kvaliteta rada.

2. Povelja unutarnje revizije (*"Službeni glasnik BiH", broj 82/11*) uređuje opći pristup unutarnje revizije, svrhu i cilj, neovisnost, ulogu i djelokrug unutarnje revizije, odgovornost rukovoditelja jedinice za unutarnju reviziju/unutarnjeg revizora, kao i ovlaštenja pristupa dokumentaciji, kadrovima i fizičkoj imovini koja je relevantna za obavljanje angažiranja, te definira opseg aktivnosti unutarnje revizije, izvješćivanje i postupke u slučaju identificiranja indikatora prijevare.
3. Priručnik za unutarnju reviziju sa standardima unutarnje revizije (*"Službeni glasnik BiH", broj 82/11*) definira metodologiju rada i obavljanja unutarnje revizije u institucijama/proračunskim korisnicima koji se financiraju iz proračunskih sredstava institucija BiH, a sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH. Priručnik pomaže u usvajanju stručne terminologije, razumijevanju i prihvatanju revizijskih tehnika koje će u svom radu primjenjivati unutarnji revizori u institucijama BiH. Priručnik je prilagođen praksi javnog sektora.

Priručnik je urađen sukladno međunarodnim standardima unutarnje revizije i sukladno stečenim iskustvima u okviru Projekta PIFC, koje su održane u suradnji s ekspertima Projekta, angažiranim od strane Europske komisije u cilju pružanja podrške uvođenju sustava javne unutarnje financijske kontrole u BiH.

Standardi unutarnje revizije sastavni su dio Priručnika. Oblikovani su tako da ih cjelokupna profesija unutarnje revizije može koristiti u svim organizacijama / institucijama u kojima rade unutarnji revizori.

Pored objavljenih standarda unutarnje revizije, unutarnji revizori u svom radu koriste i druge akte (pravilnike, procedure, smjernice i sl.), ali i druge standarde i smjernice koji su primjenjivi za rad unutarnjih revizora, kao što su to pojedine INTOSAI i ISSAI smjernice i standardi, a koje je Koordinacijski odbor vrhovnih revizijskih institucija objavio kroz Odluku o preuzimanju okvira međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI okvira u BiH (*"Službeni glasnik BiH", broj 38/11*).

Pored ovih, objavljeni su i sljedeći dokumenti značajni za vršenje funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH:

- Zakon o izmjenama Zakona o unutarnjoj reviziji institucija Bosne i Hercegovine, objavljen u *"Službenom glasniku BiH"*, broj 32/12,
- Odluka o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine, objavljena u *"Službenom glasniku BiH"*, broj 49/12,
- Pravilnik o zapošljavanju unutarnjih revizora u institucijama Bosne i Hercegovine, objavljen u *"Službenom glasniku BiH"*, br.: 81/12 i 99/14,
- Sporazum o vršenju funkcije unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine, objavljen u *"Službenom glasniku BiH"*, broj 73/12,
- Program obuke i certificiranja unutarnjih revizora u institucijama BiH, objavljen u *"Službenom glasniku BiH"*, broj: 7/15,
- Odluka o načinu bodovanja, evidentiranja i izvješćivanja o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji unutarnjih revizora u institucijama BiH, objavljena u *"Službenom glasniku BiH"*, br. 92/15 i
- Naputak o kontinuiranoj profesionalnoj edukaciji unutarnjih revizora u institucijama BiH, objavljen u *"Službenom glasniku BiH"*, br. 97/15.

Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH, Odlukom o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH i Pravilnikom o zapošljavanju unutarnjih revizora u institucijama BiH, definirane su institucije koje trebaju uspostaviti jedinice unutarnje revizije, kao i način i rokovi za uspostavu funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH. Predmetnom Odlukom predviđena je uspostava ukupno 17 jedinica unutarnje revizije, koje bi na taj način vršile funkciju unutarnje revizije u institucijama BiH.

Institucije na koje se odnose navedene odredbe, tj. institucije koje trebaju uspostaviti jedinice unutarnje revizije, bile su obvezne u roku od 180 dana od objavljivanja Odluke pokrenuti aktivnost za dobivanje suglasnosti SHJ kroz podnošenje zahtjeva na izmjenu pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji utemeljenog na Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH.

Krajnji rok za ovu aktivnost istekao je. Svoju obvezu o poduzimanju aktivnosti za uspostavu funkcije unutarnje revizije nije ispunilo Ministarstvo sigurnosti BiH kao jedina od 17 institucija koje su to bile u obvezi učiniti.

Podsjećamo da je uvođenje sustava unutarnje revizije obveza Bosne i Hercegovine, koja je utvrđena Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine, s druge strane ("Službeni glasnik BiH", broj 10/08).

Vijeće ministara BiH je, na svojoj 8. sjednici održanoj 21.05.2015. godine, prilikom upoznavanja s Godišnjim konsolidiranim izvješćem unutarnje revizije, donijelo zaključke kojima je zadužilo institucije BiH, koje su u obvezi uspostaviti jedinice unutarnje revizije, da nastave sa započetim aktivnostima kako bi se tijekom 2015. godine okončala procedura uspostave i popunjavanja jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH. SHJ zadužena je da nastavi pružati podršku institucijama koje uspostavljaju jedinice unutarnje revizije i da nastavi s aktivnostima razvoja sustava unutarnje revizije u institucijama BiH, kako bi se uspostavila operativna i funkcionalna struktura unutarnje revizije u institucijama BiH. Zaključci Vijeća ministara BiH i njihova realizacija obrađeni su u posebnoj dijelu ovog Izvješća (4.2).

I pored navedenih zaključaka Vijeća ministara BiH i dosadašnjih aktivnosti SHJ, svoje obveze još nije realiziralo Ministarstvo sigurnosti BiH, čime se neposredno dovodi u pitanje daljnja dinamika i način uspostave sustava unutarnje revizije u institucijama BiH, kao i poštovanje rokova za ispunjavanje preuzetih obveza.

4. Konsolidirano izvješće o unutarnjoj reviziji po revizijskim izvješćima za 2015. godinu

4.1. Podaci o izvršenim unutarnjim revizijama tijekom 2015. godine

SHJ je na temelju godišnjih izvješća dobivenih od jedinica unutarnje revizije, pripremila Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije. Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije daje sažete informacije o poduzetim aktivnostima, revidiranim oblastima, danim preporukama unutarnje revizije i njime su obuhvaćene najznačajnije aktivnosti vezane za unutarnju reviziju u institucijama BiH.

U razdoblju izvješćivanja, unutarnja revizija vršena je sukladno odobrenoj i objavljenoj metodologiji unutarnje revizije, standardima unutarnje revizije i stečenim iskustvima unutarnjih revizora.

Unutarnja revizija predstavlja neovisno, objektivno uvjeravanje i konzultantsku aktivnost kreiranu s ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje organizacije. Ona pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve osiguravajući sustavan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja.

4.1.1. Jedinice unutarnje revizije institucija BiH - pregled

Unutarnja revizija u institucijama BiH je, sa 31.12.2015. godine, funkcionalno i kadrovski uspostavljena ili u postupku uspostavljanja, sukladno važećim propisima, u 13 od predviđenih 17 institucija BiH. Pregled institucija koje su uspostavile unutarnju reviziju i institucija koje nisu uspostavile unutarnju reviziju do 31.12.2015. godine, a obvezne su to učiniti prema Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH, dan je u narednoj tablici.

Tablica 2.

A)	Institucije koje su uspostavile jedinicu unutarnje revizije - JUR do 31.12.2015.g.	Funkcionalno i kadrovski u potpunosti uspostavljena JUR	Obrazloženje
1.	Ministarstvo financija i trezora BiH	DA	-
2.	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	DA	-
3.	Ministarstvo obrane BiH	DA	-
4.	Granična policija BiH	DA	-
5.	Parlamentarna skupština BiH	DA	-
6.	Državna agencija za istrage i zaštitu	DA	-
7.	Obavještajno-sigurnosna agencija BiH	Djelomično - ne u potpunosti	Nije kadrovski popunjena JUR sukladno odobrenom brojem izvršitelja (uposlana 1 od predviđene 2 osobe)
8.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	Djelomično - ne u potpunosti	Nije kadrovski popunjena JUR sukladno odobrenom broju izvršitelja (uposlana 1 od predviđene 2 osobe)
9.	Ministarstvo pravde BiH	Djelomično - ne u potpunosti	Nije kadrovski popunjena JUR sukladno odobrenom broju izvršitelja (uposlane 2 od predviđene 3 osobe)
10.	Ministarstvo civilnih poslova BiH	Djelomično - ne u potpunosti	Nije kadrovski popunjena JUR sukladno odobrenom broju izvršitelja (uposlane 2 od predviđene 3 osobe)
11.	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH	Djelomično - ne u potpunosti	Uposljen 1 unutarnji revizor prema važećem Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu, koji nije usklađen s

			<i>propisima u oblasti unutarnje revizije. U tijeku su izmjene Pravilnika (u prosincu 2015. dostavljeno Ministarstvu pravde na mišljenje).</i>
12.	<i>Ministarstvo vanjskih poslova BiH</i>	<i>Djelomično - ne u potpunosti</i>	<i>Uposlana 2 unutarnja revizora* prema važećem Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu, koji nije usklađen s propisima u oblasti unutarnje revizije. U tijeku su izmjene Pravilnika.</i>
13.	<i>Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH – IDDEEA</i>	<i>Djelomično - ne u potpunosti</i>	<i>Uoslen 1 unutarnji revizor prema važećem Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu, koji nije usklađen s propisima u oblasti unutarnje revizije. U tijeku su izmjene Pravilnika**.</i>
B)	Institucije koje nisu uspostavile JUR do 31.12.2015.g.	Poduzete aktivnosti na uspostavi JUR	Obrazloženje
14.	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	DA	Od 01.02.2016.g. uposlen je 1 unutarnji revizor, a planirana su sredstva u proračunu SZPP za 2016. godinu za kadrovsko popunjavanje rukovoditelja JUR
15.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH	DA	Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu u postupku usvajanja
16.	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	DA	Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu u postupku usvajanja
17.	Ministarstvo sigurnosti BiH	NE	-
Napomena: * U JUR MVP BiH od siječnja 2016. godine broj uposlenih na poslovima unutarnje revizije smanjen je s 2 na 1 jer je jedan unutarnji revizor raspoređen na radno mjesto izvan JUR. **Dopisom od 22.01.2016. g. IDDEEA je obavijestila da je "Po imenovanju novog menadžmenta u Agenciji Prijedlog pravilnika o unutarnjem ustrojstvu povučen iz daljnje procedure i nakon dorade isti će biti prosljeđen na usvajanje".			

Iz prethodne tablice vidimo da je zaključno s 31.12.2015. godine unutarnja revizija u potpunosti uspostavljena, sukladno važećim propisima, u šest institucija i to: Ministarstvu financija i trezora BiH, Upravi za neizravno oporezivanje BiH, Ministarstvu obrane BiH, Graničnoj policiji BiH, Parlamentarnoj skupštini BiH i Državnoj agenciji za istrage i zaštitu. Sedam institucija poduzele su određene aktivnosti na uspostavi jedinica unutarnje revizije ali još nisu u potpunosti okončale započete aktivnosti. Od ovih sedam institucija, kod četiri institucije riječ je o kadrovskoj nepopunjenosti jedinica unutarnje revizije, a to su: Obavještajno-sigurnosna agencija BiH, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstvo pravde BiH i Ministarstvo civilnih poslova BiH. Preostale tri institucije pokrenule su proceduru usvajanja novog pravilnika koji je usklađen s propisima u oblasti unutarnje revizije, dok su unutarnji revizori zaposleni na temelju važećeg pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, koji nije usklađen s propisima u oblasti unutarnje revizije,

a to su: Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, Ministarstvo vanjskih poslova BiH i Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka.

Od strane Službe za zajedničke poslove institucija BiH, jedne od četiri institucije koje nisu do 31.12.2015. godine uspostavile jedinicu unutarnje revizije, obavješteni smo, u periodu izrade ovog Izvješća, da je od 01.02.2016. godine kadrovski popunjeno mjesto unutarnjeg revizora u JUR ove Službe. Također, u proračunu za 2016. godinu Službe za zajedničke poslove institucija BiH planirana su sredstva za upošljavanje i rukovoditelja jedinice unutarnje revizije.

Od preostale tri institucije koje nisu uspostavile jedinicu unutarnje revizije, dvije institucije su pokrenule proceduru usvajanja Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu koji je usklađen s propisima u oblasti unutarnje revizije, a to su: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, dok Ministarstvo sigurnosti BiH to još nije uradilo.

Ministarstvo sigurnosti BiH jedina je od 17 institucija, koje su obvezne uspostaviti unutrašnju reviziju prema Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH, koja i dalje nije poduzela aktivnosti na uspostavi unutarnje revizije.

Nadležnost svake od 17 jedinica unutarnje revizije institucija BiH, koje trebaju biti uspostavljene, definirana je Odlukom o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH.

Od 13¹ uspostavljenih jedinica unutarnje revizije, 8 jedinica unutarnje revizije vrši funkciju unutarnje revizije samo u jednoj, matičnoj instituciji. To su jedinice unutarnje revizije u: Ministarstvu obrane BiH, Ministarstvu vanjskih poslova BiH, Upravi za neizravno oporezivanje BiH, Graničnoj policiji BiH, Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, Agenciji za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH i Direkciji za koordinaciju policijskih tijela.

Preostalih pet jedinica unutarnje revizije, sukladno usvojenom decentraliziranom modelu uspostave i organiziranja sustava unutarnje revizije u institucijama BiH, funkciju unutarnje revizije vrši za više institucija.

Sukladno tome, Središnja jedinica za unutrašnju reviziju institucija BiH Ministarstva financija i trezora BiH vrši funkciju unutarnje revizije u: Ministarstvu financija i trezora BiH, Agenciji za državnu službu Bosne i Hercegovine, Agenciji za javne nabave Bosne i Hercegovine, Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini, Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine, Arhivu Bosne i Hercegovine, Generalnom tajništvu Vijeća ministara BiH, Direkciji za europske integracije, Direkciji za ekonomsko planiranje BiH, Uredu koordinatora za reformu javne uprave, Memorijalnom centru Srebrenica – Potočari, Odboru državne službe za žalbe, Predsjedništvu BiH, Uredu za zakonodavstvo i Središnjoj harmonizacijskoj jedinici MFT BiH.

Do sada su sve od navedenih institucija, osim Predsjedništva BiH, potpisale Povelju unutarnje revizije i Sporazum o vršenju funkcije unutarnje revizije sa Središnjom jedinicom za unutrašnju reviziju institucija BiH MFT BiH.

U razdoblju izvješćivanja, sukladno usvojenim Strateškim i Godišnjim planovima rada, ova jedinica unutarnje revizije vršila je unutrašnje revizije u devet institucija i to: Ministarstvu financija i trezora BiH, Agenciji za javne nabave BiH, Agenciji za osiguranje u BiH, Direkciji

---

¹ U ukupnom broju uspostavljenih JUR institucija BiH (13) nije uključena JUR Službe za zajedničke poslove institucija jer je funkcionalno uspostavljena nakon 31.12.2015.g.

za ekonomsko planiranje BiH, Memorijalnom centru Srebrenica – Potočari, Agenciji za statistiku BiH, Direkciji za europske integracije BiH, Odboru državne službe za žalbe BiH i Arhivu BiH. Detalji o obavljenim unutarnjim revizijama prikazani su u tabličnim pregledima (tablica 3. i 4.).

Jedinica unutarnje revizije uspostavljena pri Ministarstvu pravde BiH nadležna je za vršenje funkcije unutarnje revizije u: Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine, Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine, Jedinici za implementaciju projekta izgradnje Zavoda za izvršenje sankcija pritvora i drugih mjera BiH, Visokom sudskom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine, Sudu Bosne i Hercegovine, Tužiteljstvu Bosne i Hercegovine i Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine.

Jedinica unutarnje revizije Ministarstva pravde BiH u razdoblju izvješćivanja nije obavila ni jednu unutarnju reviziju. Ova Jedinica ima uposlena dva unutarnja revizora, a nema rukovoditelja Jedinice unutarnje revizije.

Jedinica unutarnje revizije Parlamentarne skupštine BiH nadležna je za vršenje funkcije unutarnje revizije u: Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Agenciji za zaštitu osobnih podataka u BiH, Uredu za razmatranje žalbi po javnim nabavama i Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine.

Jedinica unutarnje revizije Parlamentarne skupštine BiH potpisala je Povelju unutarnje revizije i Sporazum o vršenju funkcije unutarnje revizije sa svih pet institucija za koje je nadležna da vrši funkciju unutarnje revizije. U periodu izvješćivanja Jedinica unutarnje revizije Parlamentarne skupštine BiH, sukladno usvojenim planovima, vršila je unutarnju reviziju u Parlamentarnoj skupštini BiH i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Jedinica unutarnje revizije Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine nadležna je za vršenje funkcije unutarnje revizije u: Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH, Institutu za nestale osobe Bosne i Hercegovine, Instituciji ombudsmana za ljudska prava i Fondu za povratak Bosne i Hercegovine.

Jedinica unutarnje revizije Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice potpisala je Povelju unutarnje revizije sa: Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH, Institutom za nestale osobe BiH i Fondom za povratak BiH, dok je Sporazum o vršenju funkcije unutarnje revizije potpisan s Institutom za nestale osobe i Fondom za povratak BiH. U razdoblju izvješćivanja ova Jedinica obavljala je unutarnju reviziju u Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH i Fondu za povratak BiH.

Jedinica unutarnje revizije Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine nadležna je za vršenje funkcije unutarnje revizije u: Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Agenciji za antidoping kontrolu BiH, Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH, Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u BiH, Agenciji za rad i zapošljavanje u Bosni i Hercegovini, Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta u BiH, Državnoj regulatornoj agenciji za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH, Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH, Centru za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja u BiH i Centru za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini - *BHMAC*.

Jedinica unutarnje revizije Ministarstva civilnih poslova BiH uspostavljena je u prvoj polovini 2015. godine. U razdoblju izvješćivanja Jedinica unutarnje revizije potpisala je Povelje unutarnje revizije i Sporazume o vršenju funkcije unutarnje revizije sa svih deset institucija za koje je nadležna obavljati funkciju unutarnje revizije. Strateški planovi rada unutarnje revizije

za razdoblje 2016 – 2018. godina donijeti su za svih deset institucija. Sukladno strateškim planovima donijeti su i godišnji planovi rada Jedinice unutarnje revizije za 2016. godinu i to u sljedećim institucijama: Ministarstvu civilnih poslova BiH, Agenciji za rad i zapošljavanje, Agenciji za lijekove i medicinska sredstva i Centru za uklanjanje mina u BiH.

Tijekom 2015. godine Jedinica unutarnje revizije Ministarstva civilnih poslova BiH obavila je dvije *ad hoc* revizije.

SHJ vodi Registar Jedinica unutarnje revizije, Registar rukovoditelja jedinica unutarnje revizije i unutarnjih revizora. Na temelju podataka evidentiranih u navedenim registrima, na poslovima unutarnje revizije u ovih 13 jedinica unutarnje revizije institucija BiH, na dan 31.12.2015. godine, uposlano je 27 unutarnjih revizora². U razdoblju izvješćivanja broj jedinica unutarnje revizije povećan je s 11 jedinica unutarnje revizije, koliko ih je bilo zaključno s 31.12.2014. godine, na 13 jedinica unutarnje revizije, koliko ih je evidentirano zaključno s 31.12.2015. godine.

U institucijama BiH predviđena je uspostava ukupno 17 jedinica unutarnje revizije, odnosno zaključno s 31.12.2015. godine uspostavljeno je 76% od ukupno predviđenog broja jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH. Sukladno povećanju broja jedinica unutarnje revizije došlo je i do određenog povećanja broja unutarnjih revizora. Na temelju podataka iz registara koje vodi SHJ vidljivo je da je došlo do povećanja broja unutarnjih revizora s 23 unutarnja revizora u 11 jedinica unutarnje revizije, koliko ih je bilo u prethodnom razdoblju izvješćivanja, na 27 unutarnjih revizora u 13 jedinica unutarnje revizije, koliko ih je bilo uposlano u institucijama BiH na dan 31.12.2015. godine.

Institucije BiH bile su u obvezi, sukladno Zaključcima Vijeća ministara BiH, uspostaviti i popuniti jedinice unutarnje revizije. Stupanj realizacije Zaključaka Vijeća ministara BiH obrađen je u dijelu 4.2. ovog Izvješća. Kašnjenje u realizaciji Zaključaka Vijeća ministara BiH dovodi do kašnjenja u napretku razvoja sustava unutarnje revizije i ispunjavanja preuzetih obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Bosne i Hercegovine.

Svaka od 13 navedenih jedinica unutarnje revizije imala je obvezu, sukladno čl. 15. i 19. Zakona o unutarnjoj reviziji institucija BiH, dostaviti godišnje izvješće koje je osnova za izradu Godišnjeg konsolidiranog izvješća unutarnje revizije u institucijama BiH.

4.1.2. Izvješće jedinica unutarnje revizije institucija BiH

Jedinice unutarnje revizije su, izuzimajući jedinice unutarnje revizije u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu i Ministarstvu civilnih poslova BiH koje su uspostavljene tijekom 2015. godine, te Jedinicu unutarnje revizije Ministarstva pravde BiH, sukladno zakonskim

---

² U razdoblju izrade ovog Izvješća došlo je do povećanja broja unutarnjih revizora u institucijama BiH u odnosu na 31.12.2015. godine, te je trenutno uposlano ukupno 28 unutarnjih revizora. U prvom tromjesečju 2016. godine došlo je do promjena broja zaposlenih unutarnjih revizora u sljedećim jedinicama unutarnje revizije:

- u JUR MVP BiH smanjen je broj unutarnjih revizora s 2 na 1 jer je jedan unutarnji revizor raspoređen od siječnja 2016. godine na druge poslove izvan JUR. JUR koja postoji u MVP BiH uspostavljena je kao Ured za reviziju koji jednim svojim dijelom obavlja poslove unutarnje revizije, a drugim poslove inspektorata za konzularne poslove u MIP-u. Ovdje je tretiran organizacijski dio koji se bavi unutarnjom revizijom u smislu Zakona o unutarnjoj reviziji institucija BiH. U tijeku su izmjene Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu MVP-a.)

- u JUR SIPA, od 01.02.2016.g, uposlen je rukovoditelj JUR jer je prethodni rukovoditelj sporazumno premještan, zaključno sa 15.12.2015. godine, na radno mjesto u drugu instituciju i

- u JUR Službe za zajedničke poslove institucija BiH od 01.02.2016. godine primljen je jedan unutarnji revizor.

obvezama, sačinile Strateške (trogodišnje) planove i na temelju njih, sukladno procjeni rizika, i odgovarajuće Godišnje planove jedinica unutarnje revizije. Također, jedinice su, osim Jedinice unutarnje revizije Ministarstva pravde BiH, pripremile i donijele potrebne Povelje unutarnje revizije.

Iz dostavljenih izvješće vidljivo je da su se unutarnji revizori u svom radu pridržavali odredbi Etičkog kodeksa unutarnjih revizora, Povelje unutarnje revizije, Priručnika sa standardima unutarnje revizije u institucijama BiH, kao i drugih propisa koji uređuju oblast unutarnje revizije u institucijama BiH.

Izvješća unutarnje revizije rađena su sukladno metodologiji definiranoj u Priručniku za unutarnju reviziju sa standardima unutarnje revizije i drugim propisima objavljenim i odobrenim od strane SHJ.

Tijekom 2015. godine jedinice unutarnje revizije institucija BiH, izuzimajući prethodno pomenute dvije jedinice uspostavljene u 2015. godini i Jedinicu unutarnje revizije u Ministarstvu pravde BiH koja nije obavila ni jednu reviziju u 2015. godini, što ih čini ukupno 10, sačinile su ukupno 81 izvješće unutarnje revizije planirano godišnjim planovima jedinica unutarnje revizije. Procenat izvršenja godišnjih planova jedinica unutarnje revizije iznosi 91%.

Osnovni podatci o potpisanim Poveljama UR, planovima, kao i planiranim i realiziranim unutarnjim revizijama po vrstama dani su u sljedećem tabličnom pregledu:

Tablica 3.

R. br.	Naziv JUR i institucija koje su bile predmet revidiranja u razdoblju izvješćivanja	Potpisana Povelja UR	Suradnja sa vanjskom revizijom	Rad i dokumenti UR korišten i dostupan ocoblini Donesen	Strateški plan UR	Donesen Godišnji plan UR (GP UR)	Planiran broj revizija u GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija u GP UR	Realiziran broj revizija u GP UR	Realiziran broj <i>Ad hoc</i> UR	Izvršenje GP UR u % (Kolona (9) / (8))
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1.	Središnja jedinica za unutarnju reviziju institucija BiH MFT BiH	DA	DA	DA	DA	DA	20	18	10	8	1	90%
1.1.	Ministarstvo financija i trezora BiH	DA	DA	DA	DA	DA	4	4	2	2	-	100%
1.2.	Agencija za javne nabave BiH	DA	DA	DA	DA	DA	2	2	2	-	-	100%
1.3.	Agencija za osiguranje u BiH	DA	DA	DA	DA	DA	2	2	2	-	-	100%
1.4.	Direkcija za ekonomsko planiranje	DA	DA	DA	DA	DA	2	1	1	-	-	50%
1.5.	Memorijalni centar Srebrenica – Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.g.	DA	DA	DA	DA	DA	1	1	1	-	-	100%
1.6.	Agencija za statistiku BiH	DA	DA	DA	DA	DA	3	3	-	3	-	100%

R. br.	Naziv JUR i institucija koje su bile predmet revidiranja u razdoblju izvješćivanja	Potpisana Povelja UR suradnja sa vanjskom	Rad i dokumenti UR korišten i dostupan osobnim	Strateški plan	Godišnji plan	Planiran broj revizija u GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Izvršenje GP UR u % (Kolona (9) / (8))
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1.7.	Direkcija za europske integracije BiH	DA	DA	DA	DA	DA	3	3	-	3	-	100%
1.8.	Odbor državne službe za žalbe	DA	DA	DA	DA	DA	1	-	-	-	1	0%
1.9.	Arhiv BiH	DA	DA	DA	DA	DA	2	2	2	-	-	100%
2.	JUR Ministarstva vanjskih poslova BiH	DA	DA	DA	DA	DA	14	14	13	1	1	100%
3.	JUR Ministarstvo pravde BiH	NE	-	-	NE	NE	-	-	-	-	-	-
4.	JUR Ministarstva obrane BiH	DA	DA	DA	DA	DA	10	10	9	1	0	100%
5.	JUR Direkcije za koordinaciju policijskih tijela	DA	DA	DA	DA	DA	4	2	2	0	1	75%*
6.	JUR Parlamentarne skupština BiH	DA	DA	DA	DA	DA	10	8	4	4	2	80%
6.1.	Parlamentarna skupština	DA	DA	DA	DA	DA	7	7	3	4	2	100%
6.2.	Središnje izborno povjerenstvo	DA	DA	DA	DA	DA	3	1	1	-	-	33%
6.3.	Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije	DA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.4.	Agencija za zaštitu osobnih podataka	DA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.5.	Ured za razmatranje žalbi po javnim nabavama	DA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.	JUR Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH	DA	DA	DA	DA	DA	5	4	3	1	-	80%
7.1.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	DA	DA	DA	DA	DA	4	3	2	1	-	75%
7.2.	Fond za povratak BiH	DA	DA	DA	DA	DA	1	1	1	-	-	100%
7.3.	Institut za nestale osobe BiH	DA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.	JUR Uprave za neizravno oporezivanje BiH	DA	DA	DA	DA	DA	9	9	6	3	0	100%

R. br.	Naziv JUR i institucija koje su bile predmet revidiranja u razdoblju izvješćivanja	Potpisana Povelja UR suradnja sa vanjskom	Rad i dokumenti UR korišten i dostupan osoblju Donesen Strateški plan UR Donesen Godišnji plan UR (GP UR)	Planiran broj revizija u GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Izvršenje GP UR u % (Kolona (9) / (8))
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
9.	JUR Obavještajno-sigurnosne agencije BiH	DA	DA	DA	DA	DA	5	5	5	0	0	100%
10.	JUR Agencije za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka	DA	DA	DA	DA	DA	3	2	2	0	2	66,7%
11.	JUR Granične policije BiH	DA	DA	DA	DA	DA	9	9	9	-	-	100%
12.	JUR Ministarstva civilnih poslova BiH	DA	DA	DA	DA*	DA*	***	***	***	***	2	***
12.1	Ministarstvo civilnih poslova BiH	DA	DA	DA	DA*	DA*	***	***	***	***	1	***
12.2	Agencija za antidoping kontrolu BiH	DA	DA	DA	DA*	-	***	***	***	***	0	***
12.3	Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH	DA	DA	DA	DA*	DA*	***	***	***	***	0	***
12.4	Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje u BiH	DA	DA	DA	DA*	-	***	***	***	***	0	***
12.5	Agencija za rad i zapošljavanje BiH	DA	DA	DA	DA*	DA*	***	***	***	***	1	***
12.6	Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta u BiH	DA	DA	DA	DA*	-	***	***	***	***	0	***
12.7	Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH	DA	DA	DA	DA*	-	***	***	***	***	0	***
12.8	Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika	DA	DA	DA	DA*	-	***	***	***	***	0	***
12.9	Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja	DA	DA	DA	DA*	-	***	***	***	***	0	***
12.10	Centar za uklanjanje mina u BiH - BH MAC	DA	DA	DA	DA*	DA*	***	***	***	***	0	***

R. br.	Naziv JUR i institucija koje su bile predmet revidiranja u razdoblju izvješćivanja	Potpisana Povelja UR suradnja sa vanjskom revizijom	Rad i dokumenti UR korišten i dostupan osobnim Donesen	Strateški plan UR Donesen	Godišnji plan UR (GP UR)	Planiran broj revizija u GP UR	Realiziran broj revizija iz GP UR	Realiziran broj revizija u redovnih UR	Realiziran broj revizija u naknadnih UR	Realiziran broj Ad hoc UR	Izvršenje GP UR u % (Kolona (9) / (8))	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
13.	JUR Državne agencije za istrage i zaštitu - SIPA	DA	DA	DA	DA* ***	DA* ***	JUR u SIPA-i uspostavljena krajem 2015.godine i tek se u 2016. godini očekuju rezultati i pokazatelji rada ove JUR					
	UKUPNO u 2015. godini	-	-	-	-	-	89	81	-	-	9	91%
	Ukupno u 2014. godini	-	-	-	-	-	77	72	-	-	2	93,5%
Napomena: - JUR – Jedinica unutarnje revizije * JUR Direkcije za koordinaciju policijskih tijela BiH izvršila je 2 od planirane 4 redovne unutarnje revizije iz Godišnjeg plana. ** Nije donesen Strateški plan JUR koji obuhvaća 2015. godinu, kao ni Godišnji plan za 2015. godinu jer je JUR u MCP BiH uspostavljena u prvoj polovini 2015. godine. Donesen je krajem 2015. godine Strateški plan JUR za razdoblje 2016 – 2018. godina. *** Donesen Godišnji plan JUR MCP u navedenoj instituciji za 2016. godinu. **** JUR u SIPA-i donijela je Strateški plan UR za razdoblje 2016 – 2018.g. i Godišnji plan za 2016. godinu.												

Iz prethodne tablice uočava se da je u razdoblju izvješćivanja 11 jedinica unutarnje revizije institucija BiH sačinilo ukupno 90 izvješća, od kojih se na redovne unutarnje revizije planirane strateškim i godišnjim planovima jedinica inetrne revizije odnosi 81 izvješće. Preostalih 9 izvješća sačinjeno je na temelju obavljenih *ad hoc* revizija pokrenutih na zahtjev rukovoditelja institucija.

U prethodnom razdoblju izvješćivanja, 2014. godini, od strane 9 jedinica unutarnje revizije institucija BiH sačinjena su 74 izvješća unutarnje revizije (72 izvješća unutarnje revizije planirana godišnjim planovima jedinica unutarnje revizije i 2 *ad hoc* unutarnje revizije).

Podatci po institucijama, o broju sačinjenih izvješća unutarnje revizije, broju unutarnjih revizora i danih preporuka, u razdoblju izvješćivanja, dani su u sljedećem tabličnom pregledu:

Tablica 4.

R. br.	Naziv	Broj uposlenih u UR *	Broj konačnih izvješća UR	Broj danih preporuka UR	Teme obuhvaćene izvješćima unutarnje revizije (UR)
1.1	Ministarstvo financija i trezora BiH – Središnja jedinica za unutarnju reviziju institucija BiH Ministarstva financija i trezora BiH (SJUR MFT BiH)	4	Ukupno 4 izvješća UR, od čega 2 redovne i 2 naknadne UR.	U okviru obavljene 2 redovne revizije iz 2015.g. dano je 8 preporuka, a u naknadnim revizijama je utvrđen status preporuka danih 2014.g.	Pilot revizija učinka dijela višegodišnjeg projekta Proširenje i unaprjeđenje ISFU sustava u institucijama BiH, Zaključivanje i primjena ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Naknadne revizije: Uredsko poslovanje i Zaključivanje i evidentiranje međunarodnih kreditnih sporazuma
1.2	Agencija za javne nabave BiH – SJUR MFT BiH		Izvršene su 2 redovne unutarnje revizije.	U okviru obavljene 2 redovne revizije dano je 12 preporuka.	Monitoring postupka javnih nabava, Revizija plaća i naknada plaća uposlenih
1.3	Agencija za osiguranje u BiH – SJUR MFT BiH		Izvršene su 2 redovne unutarnje revizije.	U okviru obavljene 2 redovne revizije dano je 8 preporuka.	Usklađivanje zakonodavstva iz oblasti osiguranja unutar BiH sa zakonodavstvom EU, Revizija plaća i naknada plaća uposlenih
1.4	Direkcija za ekonomsko planiranje – SJUR MFT BiH		Izvršena je 1 redovna revizija.	U okviru 1 redovne revizije dano je 5 preporuka.	Revizija plaća i naknada troškova uposlenih
1.5	Memorijalni centar Srebrenica – Potočari – SJUR MFT BiH		Izvršena je 1 redovna unutarnja	U okviru 1 redovne revizije dano je 6 preporuka.	Pružanje savjetodavnih usluga u procesu uspostave financijskog upravljanja i unutarnjih kontrola
1.6	Agencija za statistiku BiH – SJUR MFT BiH		Izvršene su 3 naknadne unutarnje	Tijekom obavljanja 3 naknadne revizije	Revizija ugovorenih i drugih posebnih usluga, Plaće i naknade plaća, Naknade troškova

R. br.	Naziv	Broj uposlenih u UR *	Broj konačnih izvješća UR	Broj danih preporuka UR	Teme obuhvaćene izvješćima unutarnje revizije (UR)
			revizije	utvrđen je status preporuka iz redovnih revizija danih 2014.g.	uposlenih
1.7	Direkcija za europske integracije BiH - SJUR MFT BiH		Izvršene su 3 naknadne UR.	Tijekom obavljanja 3 naknadne revizije utvrđen je status preporuka iz redovnih revizija danih 2014.g.	Revizija obračuna plaća i naknada plaća uposlenih, Naknade troškova uposlenih, Javne nabave
1.8	Odbor državne službe za žalbe – SJUR MFT BiH		Izvršena je 1 ad hoc unutarnja revizija	U okviru obavljene 1 ad hoc revizije dana je 1 preporuka.	Analiza opravdanosti i kapaciteta realizacije materijalno-financijskog poslovanja
1.9	Arhiv BiH – SJUR MFT BiH		Izvršene su 2 redovne revizije.	U okviru obavljene 2 redovne revizije dano je 18 preporuka.	Zaštita, sređivanje i obrada arhivske građe, Revizija plaća i naknada plaća uposlenih
	UKUPNO 1.1. – 1.9.		19	58	
2.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	2	Ukupno 15 izvješća, od čega 13 redovnih revizija, 1 naknadna i 1 ad hoc unutarnja revizija.	U okviru obavljenih revizija dano je ukupno 65 preporuka.	Revizija upravljanja imovinom, Izdaci za PTT usluge, Obuke uposlenih, Javne nabave, Sudski sporovi, Korištenja službenih vozila, Revizija rashoda-ugovorene usluge, Revizija potraživanja od uposlenih, Revizija DKP BiH (ambasade BiH u Moskvi, Budimpešti, Kuvajtu i Parizu, Stalne misije BiH pri VE u Strazburu i Generalnog konzulata u Milanu).

R. br.	Naziv	Broj uposlenih u UR *	Broj konačnih izvješća UR	Broj danih preporuka UR	Teme obuhvaćene izvješćima unutarnje revizije (UR)
3.	Ministarstvo pravde BiH	2	Nije obavljena ni jedna revizija	-	-
4.	Ministarstvo obrane BiH	4	Ukupno obavljeno 10 unutarnjih revizija, od čega je izvršeno 9 redovnih unutarnjih revizija i 1 naknadna revizija.	U okviru obavljenih revizija dana je 51 preporuka.	Revizija procesa zavođenja, distribucije i plaćanja računa po uvođenju jedinstvene knjige ulaznih faktura KUF-a, Revizija procesa donošenja odluka po pisanim zahtjevima u MO, Revizija procesa realizacije nenovčanih donacija u MO, Revizija procesa pripreme potrebne dokumentacije za vođenje sudskih sporova, Revizija procesa iniciranja i odobravanja knjiženja obveza na razgraničene rashode u MO, Revizija procesa upravljanja i raspolaganja službenim motornim vozilima, Revizija funkcioniranja procesa javnih nabava od podnošenja zahtjeva za konkretnom nabavkom do realizacije ugovora, Realizacija preporuka unutarnje revizije, Funkcioniranje sustava FUK, Procena procjene i uknjižbe vrijednosti imovine – zrakoplova i opreme za prenos podataka i glasa
5.	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela	1	Ukupno su obavljene 3 revizije od čega 2 redovne i 1 <i>ad hoc</i>	U okviru obavljenih 3 revizije dano je 12 preporuka.	Revizija sustava blagajničkog poslovanja, Materijalnog knjigovodstva – skladišta i Revizija uporabe službenih telefona.

R. br.	Naziv	Broj uposlenih u UR *	Broj konačnih izvješća UR	Broj danih preporuka UR	Teme obuhvaćene izvješćima unutarnje revizije (UR)
			revizija.		
6.1	Parlamentarna skupština BiH – JUR Parlamentarne skupštine BiH	2	Ukupno je obavljeno 9 revizija i to 3 redovne, 4 naknadne i 2 <i>ad hoc</i> revizije.	U okviru obavljenih revizija dana je 41 preporuka.	Revizija javnih nabavki, Putni troškovi, Postupak nabave IVMS sustava – softver, Revizija implementacije danih preporuka Ureda za reviziju institucija BiH u izvješće o finansijskoj reviziji, Revizija sustava upravljanja stalnim sredstvima, Ugovorene i druge usluge, Naknade uposlenih.
6.2	Središnje izborno povjerenstvo BiH – JUR Parlamentarne skupštine BiH		Izvršena je 1 redovna unutarnja revizija.	U okviru obavljene revizije dano je 10 preporuka	Revizija ugovorenih i drugih usluga
	Ukupno 6.1. – 6.2.		10	51	
7.1	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH -JUR Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH	1	Ukupno 3 revizije, od čega 2 redovne i 1 naknadna revizija.	U okviru obavljenih revizija dano je 13 preporuka.	Revizija službenih putovanja, Upotrebe službenih vozila i Naknadna revizija upotrebe službenih telefona.
7.2	Fond za povratak BiH - JUR Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH		Izvršena je ukupno 1 redovna unutarnja revizija.	U okviru obavljene revizije dane su 4 preporuke.	Revizija plaća i naknada plaća uposlenih.
	Ukupno 7.1. – 7.2.		4	17	
8.	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	4	Izvršeno je 9 unutarnjih revizija (6 redovnih i 3 naknadne) i 3 su započete revizije.	U okviru obavljenih revizija dano je 69 preporuka.	Revizija antikorupcijskih mjera, Sustava unutarnjih kontrola, Upravljanje rizicima, Revizija planiranja kontrola poreskih obveznika, Povrata PDV-a, Kontrole kvaliteta rada poreskih inspektora, Uspostava sustava upravljanja rizicima, Uspostava sustava unutarnjih

R. br.	Naziv	Broj uposlenih u UR *	Broj konačnih izvješća UR	Broj danih preporuka UR	Teme obuhvaćene izvješćima unutarnje revizije (UR)
					kontrola i Uspostava sustava upravljanja rizicima od korupcije.
9.	Obavještajno-sigurnosna agencija BiH	1	Izvršeno je ukupno 5 unutarnjih revizija.	U okviru izvršenih revizija dano je 6 preporuka.	Revizija osnovnih sredstava, Javne nabave, Naknada troškova, zakupa prostora i opreme i Revizija održavanja objekata i opreme.
10.	Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH	1	Ukupno su izvršene 4 unutarnje revizije, od kojih 2 redovne i 2 <i>ad hoc</i> revizije.	U okviru obavljenih 4 revizije dana je 21 preporuka.	Revizija razgraničeni rashodi za nabavku robe i usluga, Revizija unutarnja komunikacija i obuka, Revizija provođenja odredbi Ugovora o isporuci i uspostavljanju sustava za djelomičnu personalizaciju kartica, Revizija sl. putovanja
11.	Granična policija BiH	2	Izvršeno je 9 redovnih unutarnjih revizija.	U okviru obavljenih 9 unutarnjih revizija dane su 63 preporuke.	Revizija izdataka za tekuće održavanje, Javne nabave, Prihodi u GP BiH, Obračun plaća i naknada uposlenih, Troškovi spušbenih putovanja u zemlji i inostranstvu, Revizija popisa u GP BiH, Izdataka za usluge prevoza i goriva, Nabave materijala, Troškova reprezentacije
12. 1.	Ministarstvo civilnih poslova BiH – JUR Ministarstva civilnih poslova	2	Izvršena 1 <i>ad hoc</i> revizija i 1 <i>ad hoc</i> revizija započeta.	U okviru obavljenih <i>ad hoc</i> revizije dano je 18 preporuka.	Revizija sustava blagajničkog poslovanja.
12. 2.	Agencija za rad i zapošljavanje BiH – JUR Ministarstva civilnih poslova		Izvršena je 1 <i>ad hoc</i> unutarnja revizija.	U okviru obavljenih <i>ad hoc</i> revizije dano je 12 preporuka.	Revizija plaća i naknada plaća
	UKUPNO 12.1. – 12.2.		2	30	

R. br.	Naziv	Broj uposlenih u UR *	Broj konačnih izvješća UR	Broj danih preporuka UR	Teme obuhvaćene izvješćima unutarnje revizije (UR)
13.	Državna agencija za istrage i zaštitu - SIPA	1	JUR u SIPA-i uspostavljena krajem 2015. godine i tek se u 2016. godini očekuju rezultati i pokazatelji rada ove JUR.		
	UKUPNO u 2015.	27	90**	443	
	UKUPNO I 2014.	23	74***	300	
Napomena: *Broj ljudi jedinice unutarnje revizije odnosi se na broj izvršitelja za potrebe Jedinice za sve institucije iz njihove nadležnosti. ** Zbir od 90 unutarnjih revizija čine 81 planirana i 9 <i>ad hoc</i> unutarnjih revizija. *** Zbir od 74 unutarnje revizije u 2014.g. čine 72 redovne revizije i 2 <i>ad hoc</i> unutarnje revizije.					

U 90 izvješća unutarnje revizije sačinjenih u tijeku 2015. godine dane su ukupno 443 preporuke od strane 11 jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH. U poređenju s 2014. godinom, kada su od strane 9 jedinica unutarnje revizije institucija BiH obavljene ukupno 74 unutarnje revizije i dano ukupno 300 preporuka, ostao je nepromijenjen broj obavljenih revizija u odnosu na broj jedinica unutarnje revizije (*cca 8 revizija po JUR*), dok je broj danih preporuka u odnosu na broj obavljenih unutarnjih revizija povećan s 4 na 5 preporuka po obavljenoj reviziji.

U razdoblju izvješćivanja, u 90 obavljenih unutarnjih revizija od strane 11 jedinica unutarnje revizije sudjelovala su ukupno 24 unutarnja revizora, iz čega proizlazi da je prosječan broj obavljenih revizija po unutarnjem revizoru 3,75.

Generalno, najveći broj preporuka koje su dali unutarnji revizori u razdoblju izvješćivanja odnosi se na preporuke vezane za:

- unaprjeđenje sustava finansijskog upravljanja i kontrole,
- unaprjeđenja u oblasti javnih nabava,
- unaprjeđenja u oblasti putnih troškova i uporabe službenih vozila i
- unaprjeđenja u oblasti zakupa imovine.

Stupanj realizacije preporuka unutarnje revizije po institucijama dan je u Tablici 5.:

Tablica 5.

R. br.	Naziv institucije	Broj danih preporuka unutarnje revizije	Broj realiziranih preporuka unutarnje revizije	Realizirane preporuke u %	Broj nerealiziranih preporuka unutarnje revizije	Nerealizirane preporuke u %	Broj preporuka unutarnje revizije kojima nije istekao rok	Djelomično realizirane preporuke u %	Komentar
1.	Ministarstvo financija i trezora BiH	8	-	-	-	-	8	-	U okviru obavljanja 2 naknadne revizije 2015.g. utvrđen je status 8 preporuka danih 2014.g, kao što slijedi: - 4 realizirane, - 3 nisu realizirane i - 1 nije istekao rok za realizaciju.
2.	Agencija za javne nabave BiH	12	-	-	-	-	12	-	-
3.	Agencija za osiguranje u BiH	8	-	-	-	-	8	-	-
4.	Direkcija za ekonomsko planiranje BiH	5	-	-	-	-	5	-	-
5.	Memorijalni centar Srebrenica - Potočari	6	-	-	-	-	6	-	-
6.	Agencija za statistiku BiH	-	-	-	-	-	-	-	U okviru obavljene 3 naknadne revizije 2015.g. utvrđen je status 13 preporuka danih 2014.g, kao što slijedi: - 7 realizirano, - 2 nisu realizirane, - 2 djelomično realizirane i - 2 nije istekao rok za realizaciju.
7.	Direkcija za europske integracije BiH	-	-	-	-	-	-	-	U okviru obavljene 3 naknadne revizije 2015.g. utvrđen je status 11 preporuka danih 2014.g, kao što slijedi: - 7 realizirano,

R. br.	Naziv institucije	Broj danih preporuka unutarnje revizije	Broj realiziranih preporuka unutarnje revizije	Realizirane preporuke u %	Broj nerealiziranih preporuka unutarnje revizije	Nerealizirane preporuke u %	Broj preporuka unutarnje revizije kojima nije istekao rok	Djelomično realizirane preporuke u %	Komentar
									- 2 djelomično realizirane i - 2 nije istekao rok za realizaciju.
8.	Odbor državne službe za žalbe	1	-	-	-	-	1	-	-
9.	Arhiv BiH	18	-	-	-	-	18	-	-
10.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	65	41	63,1 %	19	29,2 %	5	-	-
11.	Ministarstvo pravde BiH	-	-	-	-	-	-	-	Nije obavljena ni jedna revizija u 2015. godini
12.	Ministarstvo obrane BiH	51	7	13,7 %	12	23,5 %	26	6	-
13.	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela	12	4	33,3 %	2	16,7 %	6	-	-
14.	Parlamentarna skupština BiH	41	4	9,7 %	17	41,5 %	20	-	-
15.	Središnje izborno povjerenstvo BiH	10	-	-	-	-	10	-	-
16.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	13	4	30,8 %	1	7,7 %	6	2	-
17.	Fond za povratak BiH	4	2	50%	-	-	-	2	-
18.	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	69	20	29%	-	-	49	-	-
19.	Obavještajno-sigurnosna agencija BiH	6	2	33,3 %	-	-	4	-	-
20.	Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka	21	-	-	-	-	21	-	-
21.	Granična policija BiH	63	14	22,2 %	14	22,2 %	13	22	-
22.	Ministarstvo civilnih poslova BiH	18	-	-	-	-	18	-	Realizacija preporuka planirana u 2016.god.

R. br.	Naziv institucije	Broj danih preporuka unutarnje revizije	Broj realiziranih preporuka unutarnje revizije	Realizirane preporuke u %	Broj nerealiziranih preporuka unutarnje revizije	Nerealizirane preporuke u %	Broj preporuka unutarnje revizije kojima nije istekao rok	Djelomično realizirane preporuke u %	Komentar
23.	Agencija za rad i zapošljavanje BiH	12	-	-	-	-	12	-	Realizacija preporuka planirana u 2016.god.
24.	Državna agencija za istrage i zaštitu - SIPA	JUR u SIPA-i uspostavljena krajem 2015. godine i tek se u 2016. godini očekuju rezultati i pokazatelji rada ove JUR.							
	UKUPNO u 2015.	443	98	22,1	65	14,7	280		
	UKUPNO u 2014.	300	130	43,3	59	19,7	111		

Podatci iz Tablice 5. pokazuju nam da su u 2015. godini od strane jedinica unutarnje revizije institucija BiH dane ukupno 443 preporuke od kojih je u cjelosti realizirano 98, ili 22,1% od ukupnog broja danih preporuka. U istom razdoblju prethodne godine dano je ukupno 300 preporuka, od čega je u periodu izvješćivanja realizirano 130, ili 43,3%. od ukupnog broja danih preporuka.

Iz navedenog se uočava se u odnosu na 2014. godinu došlo do smanjenja postotka učešća realiziranih preporuka (s 43,3% na 22,1%) u ukupnom broju danih preporuka. Postotak učešća nerealiziranih preporuka od strane institucija BiH u ukupnom broju danih preporuka unutarnje revizije u blagom je padu u odnosu na prethodnu godinu (sa 19,7% na 14,7%). Broj preporuka kojima nije istekao rok za realizaciju ili su djelomično realizirane značajno je povećan u odnosu na prethodnu godinu i iznosi više od polovine ukupnog broja danih preporuka u 2015. godini, dok je u prethodnoj godini činio oko trećine ukupnog broja danih preporuka u 2014. godini.

Podatak o smanjenju stupnja realizacije preporuka unutarnje revizije, kao i o neizvršavanju Zaključaka Vijeće ministara BiH, upućuju na potrebu još ozbiljnijeg pristupa u unaprjeđenju u ovoj oblasti. Unaprjeđenje se može postići uspostavom jače suradnje između jedinica unutarnje revizije i rukovodstva institucija, s jedne strane, i jačanjem suradnje između jedinica unutarnje revizije i revizora Ureda za reviziju institucija BiH, s druge strane, uz konstantno unaprjeđenje i povećanje kvaliteta usluga koje jedinica unutarnje revizije pruža. Pisanje izvješća i davanje preporuka samo po sebi ne smije biti cilj i svrha unutarnje revizije, nego se mora raditi na njihovoj provedbi u cilju unaprjeđenja sustava financijskog upravljanja i kontrole i stvaranja dodatne vrijednosti u institucijama BiH, što svakako treba biti postavljeno kao cilj rukovoditelja institucija i jedinica unutarnje revizije.

4.1.3. Pregled uspostave jedinica unutarnje revizije institucija BiH

Iz svega navedenog može se konstatirati da je u dosadašnjem razvoju sustava unutarnje revizije u institucijama BiH učinjen značajan napredak u kojem se sada već jasno uočavaju konture ovog podsustava.

Funkcija unutarnje revizije u institucijama BiH jasno je definirana i utemeljena u Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH i u jednoobraznoj i usuglašenoj metodologiji rada za unutarnje revizore, koja uključuje i standarde unutarnje revizije, a koja je pripremljena i objavljena od strane SHJ sukladno međunarodnim standardima unutarnje revizije.

Način organizacije jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH utemeljen je na decentraliziranom modelu koji u osnovi ima princip 3E (ekonomičnost, efektivnost i efikasnost), s jasno definiranim nadležnostima jedinica unutarnje revizije u pogledu vršenja funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH.

Etičkim kodeksom unutarnjih revizora u institucijama BiH, Poveljom unutarnje revizije, Priručnikom za unutarnju reviziju sa standardima unutarnje revizije i Sporazumom o vršenju funkcije unutarnje revizije definirana su, u institucijama BiH, osnovna načela i odnosi pružatelja usluga - unutarnjih revizora i rukovoditelja jedinica unutarnje revizije, s jedne strane, i korisnika usluga unutarnje revizije – menadžmenta institucija, s druge strane.

Uvjeti za zapošljavanje unutarnjih revizora i rukovoditelja jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH temelje se na identičnim općim i dodatnim uvjetima za zapošljavanje unutarnjih revizora u svakoj od institucija BiH. Svi uposleni unutarnji revizori u institucijama BiH ispunjavaju uvjete propisane Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH i Pravilnikom o upošljavanju unutarnjih revizora u institucijama BiH. Također, u sustavu unutarnje revizije institucija BiH omogućeno je poštovanje principa "ista plaća za isti ili sličan posao", a koji podrazumijeva da će uposleni u institucijama Bosne i Hercegovine koji obavljaju iste ili slične poslove primati istu osnovnu plaću, odnosno da će se radna mjesta iz različitih institucija Bosne i Hercegovine na kojima se obavljaju slični poslovi svrstati u isti platni razred. Upravo takva su radna mjesta unutarnjih revizora i rukovoditelja jedinica unutarnje revizije.

Zaključno s 31.12.2015. godine, ukupno 10 od 13 uspostavljenih jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH, uspostavljeno je sukladno Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH, a što podrazumijeva da je izvršeno usklađivanje pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, u dijelu koji se odnosi na unutarnju reviziju, a u svezi usklađivanja opisa poslova unutarnje revizije, kao i uvjeta za zapošljavanje unutarnjih revizora i rukovoditelja jedinica unutarnje revizije.

Dvije institucije, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela i Agencija za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka, pokrenule su, ali još nisu okončale aktivnosti na usuglašavanju pravilnika o unutarnjem ustrojstvu.

Jedinica unutarnje revizije u Ministarstvu vanjskih poslova BiH još formalno nije uspostavljena sukladno Odluci o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH i Pravilniku o upošljavanju unutarnjih revizora u institucijama BiH. Iako je bilo očekivano da će se aktivnost oko izmjene postojećeg Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu MVP BiH okončati u tijeku 2015. godine, to se nije realiziralo, a SHJ nije upoznata s razlozima neizvršavanja navedene aktivnosti.

Stupanj uspostave jedinica unutarnje revizije po institucijama dan je u Tablici 6.:

Tablica 6.

Redni broj	Naziv institucije	Prijedlog Pravilnika o unutarnjem	Dobijena suglasnost SHJ DA / NE	Pravilnik o unutar.ustr. unúčen	VM BiH usvojilo Pravilnik o	Pravilnikom odobreni broj izvješćila u IUP	Popunjeno osoblje u JUR do	% popunjenosti JUR	Zaključci VM	Komentar
1.	Ministarstvo financija i trezora BiH	DA	DA	DA	DA	4	4	100	+	
2.	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	DA	DA	NE*	NE	3	2	66,7	-	*U fazi pribavljanja potrebnih mišljenja kako bi se Pravilnik uputio na VM BiH
3.	Ministarstvo pravde BiH	DA	DA	DA	DA	3	2	66,7	-	U tijeku je konkursna procedura za izbor rukovoditelja JUR
4.	Ministarstvo obrane BiH	DA	DA	DA	DA	4	4	100	+	
5.	Direkcija za koordinaciju policijskih tijela	DA	DA	NE*	NE	2	1	50	-	*U fazi pribavljanja potrebnih mišljenja kako bi se Pravilnik uputio na VM BiH.
6.	Parlamentar- na skupština BiH	DA	DA	DA	DA	2	2	100	+	

Redni broj	Naziv institucije	Prijedlog Pravilnika o unutarnjem	Dobijena suglasnost SHJ DA / NE	Pravilnik o unutarnjem poslovanju unutar.ustr.	VM BiH usvojilo Pravilnik o	Pravilnikom odobreni broj izvještaja u JUR	Popunjeno osoblje u JUR do	% popunjenosti JUR	Zaključci VM	Komentar
7.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	DA	DA	DA	DA	2	1	50	-*	*Kadrovsko popunjavanje JUR planirano je nakon što budu usvojene izmjene Pravilnika
8.	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	DA	DA	DA	DA	4	4	100	+	
9.	Obavještajno- sigurnosna agencija BiH	DA	DA	DA	DA	2	1	50	-*	*U fazi donošenja novog Pravilnika čijim će se donošenjem pristupiti popuni radnog mjestu UR
10.	Granična policija BiH	DA	DA	DA	DA	2	2	100	+	
11.	Ministarstvo civilnih poslova BiH	DA	DA	DA	DA	3	2	66,7	-*	* U tijeku 2015.g. primljen rukovoditelj JUR
12.	Državna agencija za istrage i zaštitu - SIPA	DA	DA	DA	DA	2	2*	100	+	* U tijeku 2015.godine sporazumno premješten rukovoditelj JUR na radno mjesto izvan JUR. Od 01.02.2016. primljen novi rukovoditelj JUR

Redni broj	Naziv institucije	Prijedlog Pravilnika o unutarnjem	Dobijena suglasnost SHJ DA / NE	Pravilnik o unutarnjem poslovanju DA / NE	VM BiH usvojilo Pravilnik o	Pravilnikom odobreni broj izvješćala u IUP	Popunjeno osoblje u JUR do	% popunjenosti JUR	Zaključci VM	Komentar
13.	Služba za zajedničke poslove institucija BiH	DA	DA	DA	DA	2	1*	50	-	* Aktom od 19.02.2016.g. SZZP obavijestila da je od 01.02.2016.g. uposlen 1 unutarnji revizor, a da je proračunom za 2016.g. planirano upošljavanje i rukovoditelja JUR
14.	Agencija za identifikaci- ske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine - IDDEEA	DA	DA	NE*	NE	-	1	-	-	*Agencija je aktom od 22.01.2016. godine obavijestila da je po imenovanju novog menadžmenta u Agenciji prijedlog Pravilnika povučen iz procedure i nakon dorade isti će biti proslijeđen na usvajanje.
15.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine	DA	DA	DA	NE*	-	-	-	-	*U fazi pribavljanja potrebnih mišljenja kako bi se Pravilnik uputio na VM BiH.

Redni broj	Naziv institucije	Prijedlog Pravilnika o unutarnjem	Dobijena suglasnost SHJ DA / NE	Pravilnik o unutarnj.ustr. unutar.ustr.	VM BiH usvojilo Pravilnik o	Pravilnikom odobreni broj izvješćalaca u IIR	Popunjeno osoblje u JUR do	% popunjenosti JUR	Zaključci VM	Komentar
16.	Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	DA	DA	DA	NE*	-	-	-	-	*U prosincu 2015.g. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu dostavljen VM BiH, ali nije dobijena suglasnost. Pravilnik će biti ponovo dostavljen VM BiH na usvajanje
17.	Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine	NE	NE	NE	NE	-	-	-	-	U fazi izmjene Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu

U tekućem periodu, tijekom 2016. godine očekuje se dalje operativno i funkcionalno jačanje unutarnje revizije u institucijama BiH i to prije svega kroz funkcionalno uspostavljanje preostale 4 jedinice unutarnje revizije i formalno-pravno uspostavljanje akata i pravilnika za uvođenje u sustav unutarnje revizije i 3 jedinice unutarnje revizije u institucijama koje još nisu uspostavile svoje akte na propisan način. Uspostavljanje jedinica unutarnje revizije i njihovo kvalitetno kadrovsko popunjavanje neophodan je uvjet za daljnji napredak u razvoju i unapređivanju ovog sustava.

Kadrovska nepopunjenost jedinica unutarnje revizije onemogućava unaprjeđenje kvaliteta učinka aktivnosti unutarnje revizije, koja se provodi kroz uspostavu unutarnje ocjene kvaliteta i nadzora nad angažiranjem unutarnjih revizora, kao i kroz vanjsku ocjenu kvaliteta unutarnje revizije, a što je predviđeno i standardima unutarnje revizije. Naime, standard 1311 – Unutarnje ocjene preporučuje da unutarnje ocjene moraju uključiti stalni nadzor učinka aktivnosti unutarnje revizije i periodične preglede izvršene kroz samoocjenjivanje od strane drugih osoba u organizaciji koje dovoljno poznaju prakse unutarnje revizije, dok standard 1312 – Vanjske ocjene preporučuje da vanjska ocjenjivanja moraju biti provedena bar jednom u pet godina od strane kvalificiranog, neovisnog ocjenjivača ili tima ocjenjivača.

U narednom tabličnom pregledu dani su podatci za 13 funkcionalno uspostavljenih jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH o provedbi unutarnje ocjene kvaliteta, vanjske ocjene kvaliteta i suradnji s Uredom za reviziju institucija BiH. Također, dani su i podatci o poštovanju i pridržavanju metodologije rada i standarda unutarnje revizije tijekom vršenja unutarnje revizije od strane unutarnjih revizora u ovim jedinicama.

Tablica 7.

R. br.	Naziv JUR	Rad sukladno Priručniku	Dodaci Priručniku	Poštovanje standarda unutarnje revizije	Unutarnja ocjena kvaliteta	Vanjska ocjena kvaliteta	Suradnja s Uredom za reviziju institucija BiH
1.	SJUR Ministarstva financija i trezora	DA	DA	DA	DA	NE	DA
2.	JUR Ministarstva vanjskih poslova BiH	Djelo-mično	NE	Djelo-mično	NE	NE	DA
3.	JUR Ministarstva pravde BiH	NE*	NE*	NE*	NE*	NE*	NE*
4.	JUR Ministarstva odbrane BiH	DA	NE	DA	DA	NE	DA
5.	JUR Direkcije za koordinaciju poslicijskih tijela BiH	DA	NE	DA	NE	NE	DA
6.	JUR Parlamentarne skupštine BiH	DA	NE	DA	DA	NE	DA
7.	JUR Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH	DA	NE	DA	NE	NE	DA
8.	JUR Uprave za neizravno oporezivanje	DA	NE	DA	DA	NE	DA
9.	JUR Obavještajno-sigurnosne agencije	DA	NE	DA	NE	NE	DA
10.	JUR Agencije za identifikacijska dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka	DA	NE	DA	NE	NE	DA
11.	JUR Granične policije BiH	DA	NE	DA	DA	NE	DA
12.	JUR Ministarstva civilnih poslova BiH	DA	NE	DA	DA	NE	DA
13.	JUR Državne agencije za istrage i zaštitu	DA	NE	DA	-	-	DA
Napomena: - JUR Ministarstva pravde BiH nije obavila ni jednu reviziju u razdoblju izvješćivanja.							

Iz prethodne tablice vidi se da unutarnji revizori u svim jedinicama unutarnje revizije, izuzimajući Jedinicu unutarnje revizije Ministarstva pravde BiH koja nije donijela potrebne planove i dokumente za rad unutarnje revizije, niti je obavila ijednu reviziju u razdoblju izvješćivanja, poštuju i pridržavaju se metodologije rada i standarda unutarnje revizije. Samo jedna od 13 jedinica unutarnje revizije, Središnja jedinica za unutarnju reviziju institucija BiH Ministarstva financija i trezora BiH, ima i koristi dodatke Priručniku u svom radu, a na koje je SHJ dala saglasnost.

U šest jedinica unutarnje revizije u razdoblju izvješćivanja vršena je unutarnja ocjena kvaliteta, a riječ je o jedinicama unutarnje revizije koje su u potpunosti kadrovski popunjene. U šest jedinica unutarnje revizije, koje nisu u potpunosti kadrovski popunjene, nije provedena unutarnja ocjena kvaliteta. U ovih šest jedinica uključena je i Jedinica unutarnje revizije Ministarstva pravde BiH koja nije vršila revizije u razdoblju izvješćivanja. Jedinica unutarnje revizije u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu BiH, koja je uspostavljena u drugoj polovini

2015. godine, nije bila u mogućnosti provoditi unutarnju ocjenu kvaliteta jer u razdoblju izvješćivanja nije vršila unutarnju reviziju.

Ni jedna od jedinica unutarnje revizije nije imala vanjsku ocjenu kvaliteta rada unutarnje revizije u razdoblju izvješćivanja.

Svih 12³ jedinica unutarnje revizije institucija BiH, koje su vršile funkciju unutarnje revizije u razdoblju izvješćivanja, surađivale su s revizorima Ureda za reviziju institucija BiH.

Na temelju navedenih podataka uočava se da u jedinicama unutarnje revizije, koje nisu kadrovski u potpunosti popunjene, angažiranja unutarnjih revizora nisu nadzirana na odgovarajući način, a što je neophodno kako bi se osiguralo ostvarenje ciljeva, osiguranje kvaliteta i razvoj zaposlenih.

Vanjska ocjena kvaliteta učinka aktivnosti unutarnje revizije se, prema standardima unutarnje revizije, provodi jednom u pet godina. Sukladno navedenom, SHJ će u trogodišnjem razdoblju poduzeti aktivnosti na donošenju propisa kojima će se urediti i oblast kontrole kvaliteta unutarnje revizije.

Godišnje konsolidirano izvješće unutarnje revizije za 2015. godinu, pored pregleda stanja zakonodavnog okvira unutarnje revizije u institucijama BiH, dalo je i zbirne podatke o izvršenim unutarnjim revizijama u razdoblju izvješćivanja. Efekti unutarnje revizije koji su obuhvaćeni konsolidiranim izvješćem ogledaju se u kvantitetu i kvalitetu preporuka koje daju jedinice unutarnje revizije u smislu unaprjeđenja poslovanja i funkcioniranja institucija BiH. Također, efekti unutarnje revizije ogledaju se i u ostvarenom napretku u uspostavi i dogradnji sustava javne unutarnje finansijske kontrole i unutarnje revizije, kao i kvalitetu savjetodavnih usluga koje unutarnja revizija pruža menadžmentu institucija.

Rezultati rada unutarnje revizije ogledaju se u davanju kvalitetnih preporuka, s jedne strane, i u realizaciji danih preporuka i unaprjeđenju sustava finansijskog upravljanja i kontrole u institucijama koje imaju uspostavljenu funkciju unutarnje revizije, s druge strane. U narednom periodu očekuje se daljnji napredak u ovoj oblasti, kako kroz povećanje opsega i kvaliteta revizijskih izvješća i preporuka koje unutarnji revizori daju, tako i kroz daljnju uspostavu i jačanje sustava unutarnje revizije i njenih kapaciteta u institucijama BiH. Realno je očekivati da će u tijeku 2016. godine doći i do stvaranja uvjeta za operativnu uspostavu preostalih jedinica unutarnje revizije, kako je to zaključcima Vijeća ministara BiH i predviđeno, a koje će djelovati sukladno propisima kojima se uređuje ova oblast.

Dodatni efekti unutarnje revizije umnogome će ovisiti i od stupnja i brzine uspostave strukture unutarnje revizije u institucijama BiH, s jedne strane, ali isto tako i od spremnosti menadžmenta i unutarnjih revizora za daljnji napredak na razvoju funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH.

Iz svega iznesenog u ovom Izvješću, primjetno je da je u prethodnom razdoblju učinjen dodatni napredak u uspostavi i razvoju sustava unutarnje revizije, koji se ogleda u objavljivanju i primjeni propisa kojima se definira sustav unutarnje revizije i funkcionalne uspostave sustava unutarnje revizije od strane SHJ, s jedne strane, ali i u kvaliteti vršenja funkcije unutarnje revizije u institucijama BiH, s druge strane.

---

³ Ovaj broj odnosi se na 12 od 13 JUR u institucijama BiH koje su uspostavile UR i on ne uključuje JUR Ministarstva pravde BiH koja u razdoblju izvješćivanja nije imala bilo kakvih aktivnosti.

Ipak, napredak u ovoj oblasti od strane institucija BiH mogao bi i morao bi biti na znatno višem stupnju čime bi se dao dodatni podstrek u razvoju ove oblasti i približavanju Bosne i Hercegovine i njenog sustava javne unutarnje financijske kontrole europskim vrijednostima.

4.2. Zaključci Vijeća ministara BiH

Vijeće ministara BiH je, prilikom razmatranja Godišnjeg konsolidiranog izvješća unutarnje revizije za 2014. godinu, na svojoj 8. sjednici održanoj 21.05.2015. godine, usvojilo sljedeće zaključke:

- Zadužuju se institucije Bosne i Hercegovine koje su u obvezi uspostaviti jedinice unutarnje revizije da nastave započete aktivnosti i poduzmu sve potrebne radnje u vezi s osiguranjem sredstava i provedbom procedura za upošljavanje unutarnjih revizora kako bi se tijekom 2015. godine okončala procedura uspostave i popunjavanja jedinica unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine;
- Zadužuje se Središnja harmonizacijska jedinica da nastavi pružati podršku institucijama koje uspostavljaju jedinice unutarnje revizije i da nastavi aktivnosti razvoja sustava unutarnje revizije u institucijama BiH sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u institucijama BiH, kako bi se uspostavila operativna i funkcionalna struktura unutarnje revizije u institucijama Bosne i Hercegovine.

U svezi s usvojenim zaključcima Vijeća ministara BiH, SHJ je, sukladno svojim nadležnostima i kapacitetima, nastavila s aktivnim angažmanom na realizaciji započetih aktivnostima na uspostavi i razvoju sustava unutarnje revizije u institucijama BiH. To se, prije svega, ogleda u objavljivanju propisa kojima je uređena ova oblast, ali i u praćenju aktivnosti unutarnje revizije i institucija BiH.

Značajni dokumenti iz oblasti unutarnje revizije, koji se odnose na realizaciju zaključaka Vijeća ministara su: Odluka o kriterijima za uspostavu jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 49/12), Pravilnik o upošljavanju unutarnjih revizora u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 81/12 i 99/14), te Program obuke i certificiranja unutarnjih revizora u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 7/15).

Primjena i provedba ovih propisa aktualna je i u ovom razdoblju izvješćivanja. U svezi s tim potrebno je navesti podatak da je SHJ zaprimila 16 od ukupno očekivanih 17 zahtjeva za usuglašavanje pravilnika o unutarnjem ustrojstvu. Svi ovi zahtjevi i prijedlozi pravilnika detaljno su razmotreni u smislu njihove usuglašenosti s važećim propisima kojima je regulirana ova oblast. Nakon što su pravilnici usuglašeni s navedenim propisima, SHJ je, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH, dala svoju suglasnost čime su osigurani uvjeti za nastavak procedure izmjene pojedinačnih pravilnika o unutarnjoj organizaciji, u dijelu koji se odnosi na unutarnju reviziju.

Stupanj realizacije zaključaka Vijeća ministara BiH može se vidjeti iz podataka danih u Tablici 6. Iz tih podataka uočljivo je da je 11 od 17 institucija u potpunosti do danas okončalo aktivnosti vezane za realizaciju zaključaka VM BiH i uspostavu funkcije unutarnje revizije, a to su sljedeće institucije:

- Ministarstvo financija i trezora BiH,
- Ministarstvo pravde BiH,
- Ministarstvo obrane BiH,
- Parlamentarna skupština BiH,
- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH,
- Uprava za neizravno oporezivanje BiH,
- Obavještajno-sigurnosna agencija BiH,
- Granična policija BiH,
- Ministarstvo civilnih poslova BiH,
- Državna agencija za istrage i zaštitu - *SIPA* i
- Služba za zajedničke poslove institucija BiH.

U 10 od 11 navedenih institucija već je funkcionalno uspostavljena unutarnja revizija. U 2016. godini očekuje se da će se i u Službi za zajedničke poslove institucija BiH u potpunosti popuniti i staviti u funkciju jedinica unutarnje revizije.

Svoje obveze djelomično su ispunile, poduzimajući aktivnosti na stvaranju uvjeta za uspostavu unutarnje revizije, a time i na realizaciji zaključaka Vijeća ministara BiH, sljedeće institucije:

- Ministarstvo vanjskih poslova BiH,
- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
- Ministarstvo komunikacija i prometa BiH,
- Agencija za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine – IDDEEA i
- Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH.

Ovdje je potrebno napomenuti da je unutarnja revizija, koja postoji u Ministarstvu vanjskih poslova BiH, uspostavljena kao Ured za reviziju koji jednim svojim dijelom obavlja poslove unutarnje revizije, a drugim poslove inspektorata za konzularne poslove u MVP-u. Ovim Izvješćem tretiran je samo organizacijski dio koji se bavi unutarnjom revizijom. Ministarstvo vanjskih poslova BiH uradilo je novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u koji je ugrađena jedinica unutarnje revizije s nadležnostima, organizacijom, radnim mjestima i opisom poslova koji su u potpunosti usklađeni s propisima o unutarnjoj reviziji. Prijedlog Pravilnika je u fazi pribavljanja mišljenja nadležnih institucija, nakon čega će biti upućen Vijeću ministara Bosne i Hercegovine radi dobivanja suglasnosti.

Svoju obvezu za uspostavu funkcije unutarnje revizije i realizaciju usvojenih zaključaka Vijeća ministara BiH još nije ispunilo Ministarstvo sigurnosti BiH. Ovakav postupak Ministarstva sigurnosti BiH, koji se ogleda u neispunjavanju svojih obveza po zaključcima Vijeća ministara BiH, Ministarstvo sigurnosti nije adekvatno obrazložilo.

Aktivnosti na uspostavi jedinica unutarnje revizije i njihovog kadrovskog popunjavanja započete su i uvelike ovise od stava i aktivnosti menadžmenta institucija, njihovih planova i proračuna, kao i od odobrenog plana upošljavanja.

Na kraju ćemo podsjetiti da je unutarnja revizija, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji institucija BiH, kao i sukladno definiciji iz usvojenih standarda unutarnje revizije, neovisno, objektivno uvjeravanje i konzultantska aktivnost kreirana s ciljem da se doda vrijednost i unaprijedi poslovanje organizacije. Ona pomaže organizaciji da ostvari svoje ciljeve osiguravajući sustavan, discipliniran pristup ocjeni i poboljšanju efikasnosti upravljanja rizikom, kontrolama i procesima upravljanja.

Broj: 02-1-16-7-36-30/16

Sarajevo, 28.03.2016. godine

RAVNATELJ

Ranko Šakota